

Uchwała Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP.

Rada Główna Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP wyraża zaniepokojenie sytuacją w Prokuraturze Okręgowej Warszawa Praga, której konsekwencją był list 22 prokuratorów, datowany na dzień 11 kwietnia 2016 r.

W szczególności podzielamy wyrażone w nim stanowisko o nieuprawnionych wypowiedziach w komunikacie prasowym z dnia 7 kwietnia, w którym zawarto sformułowania niekorespondujące z oceną decyzji prokuratora o żądaniu wydania rzeczy i przeszukaniu pomieszczeń wydaną przez niezawisłe sądy.

Nie odnosząc się do kwestii zasadności wszczęcia śledztwa w sprawie nieopublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, Rada Główna wyraża swoją dezaprobatę wobec sposobu odebrania sprawy prokuratorowi referentowi i przeniesienia go na inne miejsce służbowe. W zaistniałej sytuacji, podejmujący taką decyzję prokurator winien zastosować tryb przewidziany w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

Stosownie bowiem do treści art. 7 § 2-4 prokurator jest obowiązany wykonywać zarządzenia, wytyczne i polecenia przełożonego prokuratora. Polecenie dotyczące treści czynności procesowej prokurator przełożony wydaje na piśmie, a na żądanie prokuratora – wraz z uzasadnieniem. Jeżeli prokurator nie zgadza się z poleceniem dotyczącym treści czynności procesowej, może żądać zmiany polecenia lub wyłączenia go od wykonania czynności albo od udziału w sprawie. O wyłączeniu rozstrzyga ostatecznie prokurator bezpośrednio przełożony nad prokuratorem, który wydał polecenie. Zastosowanie tego, wprowadzonego w ostatnich miesiącach przez większość parlamentarną trybu, umożliwiłoby Prokuratorowi Okręgowemu

w Warszawie - Pradze wydanie polecenia sporządzenia postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa. Niezgadzający się z takim poleceniem prokurator referent, zgodnie z literą prawa mógłby żądać zmiany polecenia lub wyłączenia go od wykonania czynności albo od udziału w sprawie. Uwzględnienie takiego wniosku przez prokuratora przełożonego jasno określiłoby krąg osób merytorycznie odpowiedzialnych za ewentualne decyzje podejmowane w toku tego postępowania.

Rada Główna Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP stoi na stanowisku, iż pozbawienie prokuratora możliwości obrony swojego poglądu prawnego w trybie przewidzianej przez prawo kontroli instancyjnej, jak również wyłączenie zastosowania trybu przewidzianego w art. 7 ustawy Prawo o prokuraturze i zastąpienie go arbitralną decyzją o odebraniu prowadzenia sprawy, stanowi naruszenie niezależności. Do tego typu decyzji Związek odnosił się zawsze krytycznie, czego dowodem jest reakcja na decyzję o odebraniu śledztwa w sprawie dotyczącej posiadania broni przez jednego z byłych Ministrów Sprawiedliwości.

Na zagrożenia wynikające z decyzji o odebraniu prowadzenia sprawy zwracaliśmy wielokrotnie uwagę, także w toku prac nad obowiązującym od 4 marca 2016 r. Prawem o prokuraturze. Opracowane przez Związek propozycje w tym zakresie, wprowadzające ustawowy zakaz odbierania spraw oraz ich przenoszenia wbrew regulacjom o właściwości terytorialnej do innych niż właściwych miejscowo jednostek, nie znalazły poparcia, ani wśród większości parlamentarnej, ani wśród ugrupowań opozycyjnych.

W celu uniknięcia takich zdarzeń w przyszłości i omijania w ten sposób reguł związanych z wydawaniem poleceń dotyczących treści czynności procesowych, za pożądane uznać należy zmiany w obowiązujących przepisach, zarówno na poziomie aktów rangi ustawowej, jak i rozporządzeń wykonawczych.